

Henrik Ræder
Veslefrikkveien 4
0851 Oslo
Tlf. 977 14 975

8. november 2007

Til:
Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep
0030 OSLO

Uttalelse til lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Marka)
(Høringsfrist: 15. november 2007)

Som ivrig Marka-bruker har jeg lest forslaget til ny Markalov med stor interesse. Lovforslaget er etter min mening gjennomarbeidet og vil beskytte Marka mot mange viktige menneskelige inngrep.

Jeg er imidlertid urolig for at den ikke i tilstrekkelig grad vil beskytte Marka mot installasjon og bruk av unødige lyskilder, noe som vil forringe naturopplevelsen vesentlig i skumring og mørke.

Den tradisjonelle norske skogs- eller fjellhytta er uten innlagt strøm. I mange hytteområder i Norge tillates ikke luftlinjer, og deite har hittil begrenset utbyggingen av elektrisitet i hytter. Vi ser imidlertid en økende tendens til at elektrisitet strekkes frem til hytter via jordkabel. Dette skyldes bl.a. at kostnadene ved legging av jordkabel har sunket og at mange kommuner ikke ser noe galt i fremføring av strøm på denne måten. Resultatet er at mange norske hytteområder er opplyst av skjemmende utelys, både når hytteeierne er til stede og når de ikke er det. For den som er ute om kvelden eller natten forringes naturopplevelsen vesentlig. Jeg frykter at en tilsvarende utvikling vil skje i Marka.

Ved innsjøen Øyangen på Krokskogen i Ringerike kommune ligger ca. 100 fritidshytter ved bredden av vannet. De har ikke innlagt strøm, og generelt er de lite skjemmende fordi de er tilpasset naturen i farger og plassering. Det er elektrisitet bare omtrent én kilometer unna, langs veien mot Ringkollen P-plass. Der er det hytter med innlagt strøm og utelys stående på hele året. For en meget begrenset kostnad vil alle hyttene rundt Øyangen kunne få innlagt strøm via jordkabel.

I dag er Øyangen heldigvis fortsatt mørklagt om kvelden og natten. Man kan se stjernene som speiler seg i vannflaten en mørk høstkveld, og ha måneskinn som eneste lys for å finne skisporet over vannet en januarnatt.

Hvis hyttene rundt Øyangen får innlagt strøm vil opplevelsen av mørke rundt dette vakre vannet være tapt for alltid. Vi kan risikere en perlerad av utelys langs bredden av vannet.

Problemstillingen skissert over gjelder selvsagt ikke bare Øyangen, men alle vann og åpne områder der det er fritidshytter og andre installasjoner i Marka.

Fordi legging av jordkabel kan oppfattes som et meget lite naturinngrep, spesielt hvis det gjøres i for eksempel en veigrøft som uansett er menneskeskapt, er jeg urolig for at loven ikke vil beskytte Marka i tilstrekkelig grad.

Også utendørs opplysning av installasjoner, driftsbygninger m.v. kan være et problem. For eksempel er Oslo kommunes anlegg ved Skjærsteddammen i Maridalen opplyst av skjemmende utelys.

Derfor mener jeg at:

1. **Markaloven bør eksplisitt forby legging av jordkabel, på linje med annen infrastruktur som er nevnt i §7. Jeg foreslår at *jordkabler* tas inn i første setning i §7: ”Etablering eller utvidelse av veier, kraftproduksjonsanlegg, dammer, vannforsyningsanlegg, kraftledninger, *jordkabler* mv. i Marka er ikke tillatt...”.**

Det kan innvendes at begrepet *kraftledninger* også omfatter jordkabler.

Imidlertid vil jeg tro at mange først og fremst forbinder *kraftledninger* med luftledninger, og i særdeleshet høyspentledninger. Å ta *jordkabler* med i lovteksten vil sikre riktig forståelse av loven.

2. **Markaloven bør innebære et forbud mot unødig bruk av utelys i Marka. Restriksjonene bør etter min mening omfatte alle former for utelys, men spesielt utelys på fritidshytter, driftsbygninger, veier, plasser, installasjoner, mv.**

Jeg ber om at min uttalelse tas hensyn til i den videre behandlingen av lovforslaget.

Vennlig hilsen,

